

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/24-04/34
URBROJ: 613-08-25-10
Koprivnica, 10. veljače 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Zavod za javno
zdravstvo
Koprivničko-
križevačke
županije
za 2023.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ZAVODU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje i izvršenje plana	9
	Financijski izvještaji	10
	Programi i projekti financirani u 2023.	19
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2023.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2023.	26

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije (dalje u tekstu: Zavod) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Zavoda sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Zavoda za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Podaci o građevinskim (poslovnim) objektima u vlasništvu Zavoda evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu usklađeni s podacima u zemljišnim knjigama. U poslovnim knjigama evidentirana je poslovna zgrada nabavne vrijednosti od 438.986,12 eura i sadašnje vrijednosti od 167.564,44 eura koja je prethodnih godina bila vlasništvo Zavoda i u kojoj je obavljao djelatnost.

Prema Rješenju Općinskog suda u Koprivnici iz 2007. i zemljišnim knjigama, navedena poslovna zgrada više nije vlasništvo Zavoda, nego Županije i druge zdravstvene ustanove. Tijekom obavljanja revizije Zavod je navedenu tuđu imovinu isknjižio iz svojih poslovnih knjiga.

U poslovnim knjigama pojedini prihodi u ukupnom iznosu od 134.338,23 eura nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvareni od HZZO-a u iznosu od 112.504,06 eura evidentirani su u okviru prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, a prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvareni od drugih osiguravajućih kuća u iznosu od 19.579,17 eura i prihodi od participacija u iznosu od 2.255,00 eura u okviru prihoda od pruženih usluga. Navedene prihode trebalo je evidentirati u okviru podskupine 652 – Prihodi po posebnim propisima. U 2024. Zavod navedene prihode evidentira na propisanim računima Računskog plana.

U glavnoj knjizi u okviru rashoda za materijal i sirovine evidentirani su rashodi za medicinski i laboratorijski potrošni materijal te cjepiva koja Zavod sam nabavlja u iznosu od 253.466,32 eura. Zavod nabavu i utrošak medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala za obavljanje djelatnosti ne evidentira u glavnoj knjizi na analitičkim računima zaliha za obavljanje djelatnosti. Rashode za utrošak medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala evidentira u glavnoj knjizi u trenutku nabave, a ne u trenutku stvarnog utroška po službama (mjestima troška). Zavod je uspostavio analitičku evidenciju zaliha po vrsti, količini i vrijednosti na način da se evidentira nabava (ulaz) zaliha tijekom godine te utrošak (izlaz) na koncu tromjesečja neovisno o trenutku stvarnog utroška. Zbog navedenog načina evidentiranja utroška u analitičkoj evidenciji zaliha na koncu godine Zavod nema iskazano stanje zaliha. S obzirom na to da nije uspostavljen sustav praćenja stvarnog utroška medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala te da koncem 2023. nije obavljen popis zaliha, onemogućena je kontrola utroška i ne može se potvrditi je li dio zaliha ostao neutrošen, odnosno jesu li evidentirani stvarni rashodi ili je trebalo obaviti korekciju rashoda za neutrošeni medicinski i laboratorijski potrošni materijal. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Zavoda za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Zavoda

Zavod je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod je zdravstvena ustanova osnovana u veljači 1994. za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na području Koprivničko-križevačke županije. Osnivač Zavoda je Koprivničko-križevačka županija (dalje u tekstu: Županija). Upisan je u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru i u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Sjedište Zavoda je u Koprivnici, Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10. Djelatnosti obavlja u zgradi sjedišta Zavoda, u prostorima Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“ u Koprivnici na temelju zaključenog Ugovora o korištenju prostora mikrobiološkog laboratorija (bez naknade budući da je izgradnja objekta Opće bolnice financirana sredstvima zajma iz Svjetske banke u okviru realizacije Pilot projekta reforme zdravstvenog sustava u Županiji, a izgrađeni prostor namijenjen obavljanju mikrobiološke dijagnostike) te u prostorima županijskog Doma zdravlja (ispostave Križevci i Đurđevac) na temelju zaključenih ugovora o zakupu poslovnog prostora (uz mjesečnu naknadu od 0,13 eura za svaki poslovni prostor).

Zavod obavlja djelatnost temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23 i 36/24), Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08, 127/19 i 151/22), Statuta i drugih općih akata. Uz prethodnu suglasnost osnivača, Upravno vijeće je donijelo Statut u lipnju 2019. te Izmjene i dopune Statuta u lipnju 2023. Statut je usklađen s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, a promjena odredbi Statuta upisana je u sudski registar u kolovozu 2023. Statutom su utvrđeni djelatnost, pravni položaj, zastupanje, unutarnje ustrojstvo i tijela Zavoda, financiranje, opći akti, javnost rada, nadzor, poslovna i profesionalna tajna te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje.

Prema odredbama Statuta, Zavod obavlja djelatnost epidemiologije zaraznih bolesti te kroničnih nezaraznih bolesti, javnog zdravstva, promicanja zdravlja, zdravstvene ekologije, mikrobiologije, školske i adolescentske medicine, medicine rada/medicine rada i sporta, mentalnog zdravlja te prevencije ovisnosti na području Županije.

Izvori financiranja Zavoda su prihodi od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), županijskog i državnog proračuna, vlastiti prihodi, donacije i drugi izvori. Zavod je obveznik poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) za prihode koje ostvaruje na tržištu obavljanjem usluga iz djelatnosti zdravstvene ekologije i epidemiologije za dio koji se odnosi na HACCP sustav (Hazard Analysis and Critical Control Point), nadzor nad provođenjem poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provođenje tečajeva higijenskog minimuma.

Unutarnje ustrojstvo Zavoda uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, prema kojemu su u Zavodu organizirane službe čijim radom rukovodi Ravnateljstvo. Ustrojeno je šest službi, i to: Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu u okviru koje je Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, Služba za mikrobiologiju, Služba za zdravstvenu ekologiju u okviru koje su Odjel za laboratorijsku analitiku i Odjel za kvalitetu laboratorijske analitike, Služba za epidemiologiju s ispostavama u Križevcima i Đurđevcu, Služba za školsku medicinu te Služba za zajedničke poslove i gospodarstvo u okviru koje su Odjel za financijsko-knjigovodstvene poslove i Odjel za javnu nabavu, opće i kadrovske poslove. Osim navedenog, radi prikupljanja, obrađivanja, raspoređivanja i čuvanja podataka o provjeri kvalitete zdravstvene zaštite i obavljanja drugih stručnih i administrativnih poslova vezanih za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite ustrojena je Jedinica za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite.

Tijela Zavoda su: Upravno vijeće, Ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove i Povjerenstvo za kvalitetu.

Upravno vijeće upravlja Zavodom. Prema odredbama Statuta iz lipnja 2019., ima pet članova od kojih su predsjednik i dva člana predstavnici osnivača, a dva člana predstavnici radnika. Odredbama Statuta iz lipnja 2023. utvrđeno je da Upravno vijeće ima sedam članova, od kojih su predsjednik i tri člana predstavnici osnivača, dva člana su predstavnici radnika, a jedan član je predstavnik Republike Hrvatske. Dodatni član, predstavnik osnivača, imenovan je u srpnju 2023., dok je predstavnik Republike Hrvatske imenovan u ožujku 2024. Upravno vijeće, između ostalog, donosi Statut (uz prethodnu suglasnost osnivača) i druge unutarnje akte, program rada i razvoja i nadzire njihovo izvršavanje, donosi financijski plan i završni račun, podnosi godišnje izvješće o svojem radu osnivaču, analizira financijsko poslovanje najmanje jedanput mjesečno, donosi cjenik usluga, plan investicija te godišnji plan za nabavu roba, radova i usluga, raspravlja i odlučuje o izvješćima Ravnatelja najmanje svaka tri mjeseca.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Zavod i odgovoran je za zakonitost rada Zavoda. Između ostalog, predlaže program rada i plan razvoja, plan godišnjih potreba za nabavom roba, radova i usluga te plan investicija, provodi odluke Upravnog vijeća i podnosi pisano izvješće o poslovanju Zavoda Upravnom vijeću svaka tri mjeseca. U 2023. i u vrijeme obavljanja revizije Ravnateljica Zavoda je dr. sc. Draženka Vadla, dr. med., specijalist epidemiologije. Imenovani su zamjenica Ravnateljice i pomoćnica za kvalitetu.

Stručno vijeće imenuje Ravnatelj te, između ostalog, raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada Zavoda, predlaže stručna rješenja u okviru djelatnosti Zavoda, stručne temelje za program rada i razvoja, mjere za unaprjeđenje kvalitete rada, predlaže Ravnatelju i Upravnom vijeću usklađenje stručnog rada Zavoda s financijskim mogućnostima, predlaže stručno usavršavanje zdravstvenih radnika te stručno usavršavanje iz područja uže specijalnosti zdravstvenih radnika za potrebe Zavoda. U 2023. imalo je šest članova.

Stručni kolegij osniva se u svakoj zdravstvenoj službi Zavoda i savjetodavno je tijelo rukovoditelja službe. Čine ga radnici visoke stručne spreme i voditelji službe. Stručni kolegij kontinuirano razmatra sva pitanja iz područja stručnog rada, a svoje prijedloge i zaključke u pisanom obliku podnosi Stručnom vijeću.

Etičko povjerenstvo je tijelo koje osigurava obavljanje djelatnosti Zavoda na načelima medicinske etike i deontologije. Čini ga pet članova, od kojih najmanje jedan mora biti nemedicinske struke, najmanje jedan ne smije biti radnik Zavoda, a najmanje dva člana moraju biti suprotnog spola. Povjerenstvo za lijekove je tijelo koje osigurava provedbu svih aktivnosti vezanih za primjenu lijekova i medicinskih proizvoda u Zavodu, a čini ga pet članova iz redova specijalista medicine. Povjerenstvo za kvalitetu osigurava kontrolu kvalitete zdravstvene zaštite i provođenje propisa s područja kvalitete zdravstvene zaštite, a ima pet članova (moraju biti zastupljeni predstavnici zdravstvenih službi). Navedena povjerenstva izvještavaju o svom radu u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu, u Zavodu je sistematizirano 118 radnih mjesta. Početkom i koncem 2023. Zavod je imao 58 zaposlenika (55 na neodređeno i tri na određeno vrijeme).

Prema obrazloženju odgovorne osobe Zavoda, razlika u broju sistematiziranih i popunjenih radnih mjesta odnosi se na mogućnosti zapošljavanja na pojedinim radnim mjestima u skladu s potrebama te zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno se kod nezdravstvenih zanimanja odnosi na mogućnost zapošljavanja i napredovanja u skladu s uvjetima za pojedina radna mjesta, a kod zdravstvenih zanimanja na mogućnosti zapošljavanja za potrebe osnovne djelatnosti Zavoda, pružanja zdravstvene zaštite i ugovaranja timova s HZZO-om. U strukturi zaposlenih koncem 2023., zdravstveni djelatnici (47) čine 81,0 %, a nezdravstveni (jedanaest) čine 19,0 %.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Zavodu.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Zavodu

Redni broj	Naziv pokazatelja	2022.	2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	58	58	100,0
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	44	44	100,0
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	44	44	100,0
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	0	0	-
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	3	3	100,0
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	11	11	100,0
1.4.	Broj djelatnika koji se financiraju iz ugovora s HZZO-om	42	40	95,2
1.5.	Broj djelatnika koji se financiraju iz vlastitih prihoda	16	16	100,0
1.6.	Broj djelatnika koji se financiraju iz drugih izvora (pomoći)	0	2	-
II.	Primarna zdravstvena zaštita – ukupno ugovoreni broj timova	11	11	100,0
1.	Higijensko-epidemiološka zdravstvena zaštita – broj stanovnika: 115 582	3	3	100,0
2.	Zdravstvena zaštita školske djece i studenata – broj osiguranih osoba: 13 740	4	4	100,0
3.	Javno zdravstvo	1	1	100,0
4.	Zdravstvena zaštita mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti	1	1	100,0
5.	Pripravnost 24 h u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite	1	1	100,0
6.	Zdravstvena ekologija	1	1	100,0
III.	Specijalističko-dijagnostička zdravstvena zaštita – ukupno ugovoreni broj timova	3	2	66,7
1.	Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	3	2	66,7

Prema Mreži javne zdravstvene službe (Narodne novine 101/12, 31/13, 113/15 i 20/18), za 2023. utvrđeno je 13 timova u Zavodu (jedanaest u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i dva u specijalističko-dijagnostičkoj zdravstvenoj zaštiti), a ugovoreno je 12 timova (jedan tim manje ugovoren je u zdravstvenoj zaštiti školske djece i studenata). Nadalje, Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 32/19) utvrđen je jedan liječnički tim koji će obavljati službu pripravnosti u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite koji je i ugovoren.

Mrežom javne zdravstvene službe (Narodne novine 49/24) za 2024. utvrđeno je 17 timova u Zavodu (novi mobilni tim u djelatnosti psihijatrije, novi tim u djelatnosti medicine rada te po jedan tim više u djelatnosti javnog zdravstva i djelatnosti medicinske mikrobiologije s parazitologijom).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4., 6. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Zavoda utvrđeni su pravilnicima i procedurama. Tijekom 2023. primjenjivani su, između ostalog, Statut, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika, Pravilnik o početku, završetku i rasporedu radnog vremena, Pravilnik o unutarnjem nadzoru, Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o kućnom redu, Pravilnik o postupku unutarnje prijave nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika, Pravilnik o postupku jednostavne nabave roba, radova i usluga te drugi unutarnji akti. Sastavljene su, između ostalog, procedura stvaranja ugovornih obveza, zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, obračuna i naplate potraživanja, načina korištenja i raspodjele vlastitih prihoda, upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Zavoda, blagajničkog poslovanja te procedura izdavanja, obračuna i isplate putnih naloga. Statutom su, između ostalog, utvrđena ograničenja upravljačkih tijela Zavoda u stvaranju ugovornih obveza, stjecanju, raspolaganju i prodaji imovine te zaključivanju ugovora. Ravnatelj odlučuje o nabavi i prodaji osnovnih sredstava, izvođenju investicijskih radova, investicijskog i tekućeg održavanja te o stjecanju, otuđenju, upravljanju, korištenju i raspolaganju pokretninama čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 15.000,00 eura. Za vrijednosti iznad navedenog iznosa do 50.000,00 eura potrebna je prethodna odluka Upravnog vijeća, a za vrijednosti iznad 50.000,00 eura i suglasnost osnivača.

U 2023. Zavod je bio u sustavu djelomične riznice Županije, što znači da je imao otvoren podračun za uplatu namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda, ali je zadržao i svoj žiroračun putem kojeg je podmirivao obveze sredstvima koja mu je na temelju zahtjeva doznačavala Županija. U potpunosti je digitalizirao poslovne procese zaprimanja, provjere i plaćanja e-računa.

Informacijski sustav sastoji se od poslovnog informacijskog sustava i integriranog sustava za zdravstvene djelatnosti. Zavod koristi funkcionalnosti Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH).

Zavod provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Koncem veljače 2024. Ravnateljica je sastavila Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (prilog 1.b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. te mišljenje unutarnje revizije koje se temelji na rezultatima praćenja provedbe preporuka danih u prethodnom razdoblju, a provedenih tijekom 2023. Prema navedenoj Izjavi, slabost i nepravilnost uočena je u području javne nabave. Nepravilnost se odnosi na ažuriranje registra ugovora i okvirnih sporazuma. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđena je potrebna aktivnost za njezino otklanjanje, očekivani rok otklanjanja te su imenovane odgovorne osobe.

Unutarnju reviziju provodi Zajednička jedinica za unutarnju reviziju u sustavu zdravstva Županije, osnovana u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru. Uspostavljena je 2019. u Općoj bolnici „Dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica i obavlja funkciju izvršitelja unutarnje revizije za šest zdravstvenih ustanova. Posljednja unutarnja revizija u Zavodu provedena je u 2022., i to Unutarnja revizija procesa ostvarivanja prihoda i rashoda te kapitalnih ulaganja. Dane su tri preporuke koje su provedene u utvrđenim rokovima.

Unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i radnika u Zavodu provodi se na temelju Pravilnika o unutarnjem nadzoru, koji je donesen u siječnju 2015. U skladu s navedenim Pravilnikom imenovana je Komisija za provođenje unutarnjeg nadzora te je donesen Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora za 2023. (dostavljen Ministarstvu zdravstva u propisanom roku), kojim je planirano provesti nadzor nad radom svih službi Zavoda. Prema Izvješću unutarnjeg nadzora (prosinac 2023.) koje je prihvatilo Stručno vijeće, nadzor je proveden u skladu s planiranim te nisu utvrđeni nedostaci koji bi zahtijevali poduzimanje radnji za njihovo otklanjanje.

Tijekom 2023. u Zavodu stručni nadzori nadležnih komora, zdravstveno-inspekcijski nadzor i upravni nadzor nadležnog ministarstva, kao i nadzor HZZO-a nad izvršavanjem ugovornih obveza nisu provedeni.

Etički kodeks kojim su uređena načela i etičke vrijednosti Zavoda odnosno pravila dobrog ponašanja radnika prigodom obavljanja posla donijelo je Upravno vijeće u veljači 2024. Navedenim Kodeksom su, između ostalog, utvrđene situacije potencijalnih sukoba interesa i mjere za njihovo sprječavanje. Etički kodeks objavljen je na mrežnim stranicama Zavoda. Također, imenovan je Povjerenik za etiku koji u suradnji s rukovoditeljima službi upoznaje radnike s odredbama Etičkog kodeksa, prati primjenu Etičkog kodeksa, promiče etično ponašanje u međusobnim odnosima radnika te odnosima prema korisnicima zdravstvene zaštite, zaprima pritužbe radnika i korisnika zdravstvene zaštite na neetično postupanje i ponašanje, provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama.

U skladu s odredbama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22) u kolovozu 2022. donesen je Pravilnik o postupku unutarnje prijave nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe i njezina zamjenika, a u rujnu 2022. imenovani su povjerljiva osoba za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti i njezin zamjenik.

Objavom podataka na svojim mrežnim stranicama Zavod je uspostavio odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije. Objavljeni su, između ostalog, zakoni i propisi koji se odnose na područje rada Zavoda, planovi rada i razvoja, izvješća o radu, financijski planovi i njegove izmjene, izvješća o izvršenju financijskog plana, financijski izvještaji, unutarnji akti, natječaji, dokumenti vezani za javnu nabavu, informacije o uslugama koje Zavod pruža, informacije o unutarnjem ustrojstvu Zavoda, obavijesti o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Sastavljeno je i na mrežnim stranicama Zavoda objavljeno Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023.

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan za 2023. donijelo je Upravno vijeće u prosincu 2022. Sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine (2024. i 2025.) te sadrži opći i posebni dio i obrazloženje Financijskog plana. Financijskim planom za 2023. planirani su prihodi u iznosu od 2.279.007,00 eura, rashodi u iznosu od 2.942.507,00 eura te je planirano korištenje procijenjenog viška prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 663.500,00 eura.

Izmjene i dopune Financijskog plana donijelo je Upravno vijeće u srpnju i prosincu 2023. Posljednjim izmjenama i dopunama Financijskog plana iz prosinca 2023., prihodi su planirani u iznosu od 2.629.920,00 eura, što je 350.913,00 eura ili 15,4 % više u odnosu na Financijski plan, rashodi u iznosu od 3.629.920,00 eura, što je 687.413,00 eura ili 23,4 % više u odnosu na Financijski plan te je planirano korištenje dijela viška prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 1.000.000,00 eura. Vrijednosno značajniji planirani prihodi su prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.400.000,00 eura koji čine 53,2 % planiranih prihoda te prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 841.000,00 eura koji čine 32,0 % planiranih prihoda. Drugi izvori financiranja odnose se na pomoći, prihode iz nadležnog proračuna te prihode od prodaje nefinancijske imovine. Vrijednosno značajniji rashodi planirani su za rashode za zaposlene u iznosu od 1.866.926,00 eura ili 51,4 % i materijalne rashode u iznosu od 1.232.873,00 eura ili 34,0 % ukupno planiranih rashoda.

Podaci iz izmjena i dopuna Financijskog plana Zavoda za 2023. usklađeni su s podacima iz izmjena i dopuna proračuna Županije za 2023.

Projekcijama za dvogodišnje razdoblje planirani su prihodi i rashodi za 2024. u iznosu od 2.362.437,00 eura, a za 2025. u iznosu od 2.432.017,00 eura.

U svibnju 2023. donesena je Odluka o sukcesivnom planiranju utroška viška u Financijskom planu Zavoda iz prethodnog razdoblja. Navedenom Odlukom predviđen je njegov utrošak (bez navođenja za koje rashode) u iznosu od 1.676.217,68 eura (1.135.095,08 eura iz 2022. i 541.122,60 eura iz prethodnih godina), i to u 2023. u iznosu od 1.000.000,00 eura te u 2024. u iznosu od 676.217,68 eura.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Financijskog plana za 2023., prihodi su ostvareni u iznosu od 2.584.767,00 eura, što je 45.153,00 eura ili 1,7 % manje od planiranih, a rashodi u iznosu od 2.484.952,00 eura, što je 1.144.968,00 eura ili 31,5 % manje od planiranih.

Vrijednosno značajnija odstupanja ostvarenja u odnosu na plan odnose se na manje ostvarene rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine za 341.459,00 eura ili 73,2 % (planirana je nabava dva laboratorijska uređaja, ali je odgođena za 2024.) te manje ostvarene materijalne rashode za 485.638,00 eura ili 39,4 % (planirano više sredstava za laboratorijski potrošni materijal i reagense zbog rasta cijena potrošnog materijala i nabave PCR dijagnostike na SARS-CoV-2 virus čija nabava nije ostvarena u planiranim količinama). Planirani utrošak viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.000.000,00 eura nije ostvaren, jer je za tekuću godinu ostvaren višak prihoda u iznosu od 99.815,00 eura.

Plan rada i razvoja Zavoda za razdoblje od 2023. do 2025. donijelo je Upravno vijeće u prosincu 2022. Plan obuhvaća planirane aktivnosti za 2023., povezane s djelokrugom i ustrojstvom Zavoda, te pokazatelje za 2024. i 2025. Za provedbu planiranih aktivnosti utvrđeni su ciljevi, pokazatelji rezultata te polazne i ciljane vrijednosti. Neki od ciljeva su zadržavanje odaziva na probir za rak dojke i debelog crijeva na razini prethodne godine uz blagi porast u budućem razdoblju, smanjivanje obolijevanja od tuberkuloze pravovremenom epidemiološkom obradom kontakata oboljelih, povećanje udjela obavljenih sistematskih pregleda prije upisa u prvi razred, u trećem, petom i osmom razredu osnovne škole te u prvom razredu srednje škole, povećanje broja školaraca obuhvaćenih zdravstvenih odgojem i akreditacija metode uzorkovanja bazenskih voda te mjerenja pH vrijednosti i redoks potencijala u bazenskim vodama.

U Izvještaju o radu Zavoda za 2023., koje je prihvatilo Upravno vijeće u siječnju 2024., dani su podaci o zaposlenima, djelovanju stručnih službi te statusu ostvarenja zadanih ciljeva. Prema navedenom Izvještaju, Zavod je ostvario većinu utvrđenih ciljeva (zadržavanje odaziva na probir za rak dojke i debelog crijeva na razini prethodne godine uz blagi porast u 2023., sprječavanje obolijevanja zdravstvenih radnika od hepatitisa B i ugrizanih osoba od bjesnoće preventivnim i pravovremenim cijepljenjem, provedba programa obveznog cijepljenja s udjelom procijepljenih većim od 95,0 % u ciljanoj populaciji, povećanje udjela obavljenih sistematskih pregleda prije upisa djece u osnovnu te srednju školu, povećanje udjela obavljenih probira u trećem i šestom razredu osnovne škole, povećanje udjela školaraca obuhvaćenih zdravstvenim odgojem). Ciljevi koji se odnose na smanjivanje obolijevanja od tuberkuloze i akreditaciju metode uzorkovanja bazenskih voda te mjerenja pH vrijednosti i redoks potencijala u bazenskim vodama ostvoreni su djelomično.

Financijski izvještaji

Zavod vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje). Dostavljeni su Ministarstvu financija u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Zavoda.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.584.766,70 eura, što je 701.355,78 eura ili 21,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni manje za 958.827,92 eura ili 40,4 % zbog manjeg obujma odrađenih usluga testiranja na COVID-19 virus te ukidanja punktova na kojima su bila organizirana protuepidemijska cijepljenja (u 2023. nisu ostvareni prihodi za mobilne timove koji provode navedena cijepljenja).

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	50.035,53	216.260,17	432,2
2.	Prihodi od imovine	26,41	14,40	54,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	0,00	642,23	-
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	862.311,10	952.928,24	110,5
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	2.373.646,04	1.414.818,12	59,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	103,40	103,54	100,1
	Ukupni prihodi	3.286.122,48	2.584.766,70	78,7

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim приходima imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.414.818,12 eura ili 54,7 % i prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 952.928,24 eura ili 36,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 216.260,17 eura. Odnose se na pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan u iznosu od 152.133,91 euro, pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije za provedbu projekata specijalističkog usavršavanja u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. u iznosu od 53.477,29 eura, pomoći od neprofitne organizacije (Crveni križ) i iz županijskog proračuna u ukupnom iznosu od 9.799,77 eura za provedbu dva projekta u kojima je Zavod partner u projektu te pomoći od HZZO-a za posebnu nagradu radnicima koji obavljaju poslove vezane za pružanje zdravstvene skrbi pacijentima oboljelima od bolesti COVID-19 u iznosu od 849,20 eura.

U okviru prihoda od pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan ostvarene su pomoći od Ministarstva zdravstva za provođenje projekta i programa u iznosu od 107.505,48 eura (projekt Trening životnih vještina za prevenciju ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama kod djece i mladih u iznosu od 78.306,46 eura i program Zajedno protiv ovisnosti u iznosu od 29.199,02 eura) te za isplatu razlike plaće u iznosu od 44.628,43 eura (razlika plaće u iznosu od 40.415,00 eura zbog neuvećanja osnovice za 6,0 % u 2016. u javnim službama i razlika iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad u djelatnosti zdravstva u iznosu od 4.213,43 eura) na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2021. i srpnja 2023.

Sredstva pomoći utrošena su u skladu s utvrđenom namjenom.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 952.928,24 eura. Odnose se na vlastite prihode od pruženih usluga u iznosu od 931.094,07 eura te prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja od drugih osiguravajućih društava (bez HZZO-a) u iznosu od 19.579,17 eura i prihode od participacija u iznosu od 2.255,00 eura.

Prihodi od pruženih usluga ostvareni su naplatom pruženih zdravstvenih usluga građanima, zdravstvenim i drugim ustanovama i pravnim osobama u iznosu od 882.467,00 eura te od zakupa nefinancijske imovine (poslovni prostor, parkiralište) i refundacija režijskih troškova u ukupnom iznosu od 48.627,07 eura. Naknade za zdravstvene usluge koje nisu obuhvaćene ugovorima s HZZO-om, odnosno ugovorima s dobrovoljnim osigurateljima, obračunavaju se primjenom cijena zdravstvenih usluga koje je cjenicima u rujnu 2022. te prosincu 2023. utvrdilo Upravno vijeće. Navedenim cjenikom obuhvaćene su i cijene za testiranje na bolest COVID-19 koje su tijekom 2023. iznosile za PCR testiranje (test tri sekvence) 53,09 eura, serološki test 10,62 eura, brzi antigenski test 13,27 eura te brzi antigenski test iz donacije 6,64 eura. Vrijednosno značajniji prihodi od pruženih usluga ostvareni su od mikrobioloških usluga za drugu zdravstvenu ustanovu (Opća bolnica „Dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica) u iznosu od 223.784,10 eura, usluga zdravstvenog pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom u iznosu od 167.023,18 eura, monitoringa okoliša u blizini centralne plinske stanice u iznosu od 58.749,63 eura te provedenih tečajeva za stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni u iznosu od 55.496,31 euro. Prihodi od zakupa poslovnih prostora i refundacije režijskih troškova ostvareni su na temelju dva ugovora zaključena prethodnih godina, dok su ugovori o zakupu parkirališta sa zakupnikom i dva suvlasnika parkirališta zaključeni u srpnju 2022. i 2023. Jedan poslovni prostor ukupne površine 275,72 m² dan je u zakup u ožujku 2021. na vrijeme od tri godine uz mjesečnu zakupninu u iznosu od 10.000,00 kn (1.327,22 eura) s uključenim PDV-om ustanovi za brigu o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi i izvan vlastite obitelji na temelju Odluke o davanju u zakup poslovnog prostora koju je donijelo Upravno vijeće u siječnju 2021. te suglasnosti osnivača i Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Zakupnik je uz zakupninu obavezan plaćati razmjerni dio režijskih i indirektnih troškova te troškova redovnog održavanja i popravka postrojenja za grijanje i hlađenje. Drugi poslovni prostor ukupne površine 196,65 m² je u travnju 2022., nakon provedenog javnog natječaja, dan na korištenje udrugama (njih devet) na vrijeme od pet godina uz mjesečnu naknadu u iznosu od 1,00 kn (0,13 eura) po m² uvećanu za PDV na temelju Odluke o davanju prostora na korištenje udrugama koju je donijelo Upravno vijeće u veljači 2022. te suglasnosti osnivača. Udruge su uz navedenu naknadu za korištenje dužne podmirivati troškove režija i indirektno troškove u iznosu od 5.000,00 kn (663,61 euro) godišnje uvećane za PDV. Na temelju zaključenih ugovora o zakupu parkirališta Zavod ostvaruje naknadu za 17 parkirališnih mjesta. Naknada iznosi 149,55 eura mjesečno uvećana za PDV.

Prema Pravilniku o načinu korištenja vlastitih prihoda Zavoda, koji je donijelo Upravno vijeće u svibnju 2020., vlastiti prihodi su prihodi koje Zavod ostvari obavljanjem osnovne djelatnosti i ostalih poslova na tržištu i tržišnim uvjetima, a koje se ne financiraju iz državnog proračuna, ugovora s HZZO-om i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se raspodjeljuju za podmirivanje rashoda za zaposlene koji nisu u timu koje financira HZZO, ostalih rashoda poslovanja, kao i rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Navedeni Pravilnik usklađen je s aktom osnivača te je Odlukom o izvršavanju proračuna Županije za 2023. određeno da proračunski korisnici uplaćuju sve namjenske prihode i primitke i vlastite prihode na račun riznice.

Zavod posluje u okviru jedinstvenog računa riznice unutar kojeg ima otvoren svoj podračun putem kojeg u riznicu uplaćuje sve namjenske prihode i primitke i vlastite prihode, ali je zadržao i vlastiti žiroračun putem kojeg podmiruje svoje obveze novčanim sredstvima koja mu na temelju zahtjeva doznava Županija.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni u iznosu od 1.414.818,12 eura odnose se na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.375.001,12 eura i prihode iz županijskog proračuna za provođenje programa praćenja (monitoringa) zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbne mreže i vodocrpilišta lokalnih vodovoda u iznosu od 39.817,00 eura.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su za provođenje primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 828.878,15 eura te provođenje specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite u iznosu od 514.823,45 eura (uključuje sredstva obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja koja ulaze u limit te sredstva za inozemne osiguranike i za bolesti COVID-19 i hripavac koja ne ulaze u limit). Osim navedenog, u okviru prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza evidentirani su i prihodi u iznosu od 31.299,52 eura ostvareni na temelju Odluke o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u lipnju 2023.

Ugovor o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaključen je s HZZO-om u veljači 2018. Do konca 2023. zaključena su 22 dodatka navedenom Ugovoru, od čega četiri u 2023. (veljača, svibanj, kolovoz i prosinac). Navedenim Ugovorom i dodacima utvrđena su međusobna prava i obveze vezano za provođenje higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite, preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, djelatnosti javnog zdravstva, zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, 24-satne pripravnosti u higijensko-epidemiološkoj zdravstvenoj zaštiti te zdravstvene ekologije. Ugovoreno je ukupno jedanaest timova, i to: tri tima za provođenje higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite, četiri tima za provođenje preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata te po jedan tim za provođenje javnog zdravstva, zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, 24-satne pripravnosti u higijensko-epidemiološkoj zdravstvenoj zaštiti te zdravstvene ekologije. U okviru djelatnosti javnog zdravstva Zavod, između ostalog, provodi i praćenje te organizaciju provođenja nacionalnih programa (ne zaključuju se posebni ugovori niti ostvaruju dodatni prihodi), uključujući pozivanje osiguranih osoba na preglede u sklopu preventivnih programa te očitavanje testa na okultno krvarenje u sklopu nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva. Maksimalni godišnji iznos novčanih sredstava za provođenje primarne zdravstvene zaštite u 2023. utvrđen je u iznosu od 841.914,81 euro, od čega za preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata u iznosu od 303.158,32 eura, higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu u iznosu od 263.815,87 eura, zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničko liječenje ovisnosti u iznosu od 95.688,47 eura, djelatnost javnog zdravstva u iznosu od 71.149,34 eura, zdravstvenu ekologiju u iznosu od 71.132,92 eura te za pripravnost u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite u iznosu od 36.969,89 eura. Ugovoreni iznosi doznavaju se mjesečno u alikvotnom (razmjernom) iznosu.

Potraživanja Zavoda od HZZO-a za pružene usluge primarne zdravstvene zaštite početkom 2023. iznose 62.479,31 euro, tijekom 2023. Zavod je HZZO-u ispostavio račune za obavljene usluge u iznosu od 843.352,36 eura (od toga 841.914,81 euro za usluge obavljene u 2023. te 1.437,55 eura za usluge obavljene u 2022.), HZZO je Zavodu doznačio sredstva u iznosu od 828.878,15 eura (od toga za usluge iz 2023. u iznosu od 764.961,29 eura, a za usluge iz 2022. u iznosu od 63.916,86 eura) te koncem 2023. potraživanja od HZZO-a iznose 76.953,52 eura (potraživanja za prosinac 2023.).

Ugovor o provođenju specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite zaključen je s HZZO-om u lipnju 2020. Do konca ožujka 2024. zaključeno je devet dodataka navedenom Ugovoru, od čega su s četiri (veljača, travanj i kolovoz 2023. i ožujak 2024.) utvrđena sredstva za 2023. Navedenim Ugovorom i dodacima, maksimalni godišnji iznos novčanih sredstava do kojeg Zavod može HZZO-u u 2023. ispostaviti račune za provođenje specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite u djelatnosti medicinske mikrobiologije s parazitologijom (dva tima) utvrđen je u iznosu od 470.271,28 eura. Maksimalni iznos sredstava predstavlja iznos koji tereti sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja, kao i iznos sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite koji je obvezna platiti osigurana osoba, odnosno njezino dopunsko zdravstveno osiguranje. Prema Zapisniku o konačnom usklađenju zaprimljenih i priznatih računa za specijalističko-dijagnostičku zdravstvenu zaštitu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023., koji je Zavod prihvatio i potpisao u veljači 2024., HZZO je tijekom 2023. za navedenu uslugu zaprimio i priznao račune u ukupnom iznosu od 453.607,22 eura (za obvezno osiguranje u iznosu od 317.789,66 eura, za dopunsko osiguranje u iznosu od 112.950,84 eura te za sudjelovanje osigurane osobe u iznosu od 22.866,72 eura), što je 16.664,06 eura manje od ugovorenog maksimalnog iznosa novčanih sredstava za 2023. Također, navedenim Zapisnikom utvrđeno je da su za provedene dodatne postupke testiranja na bolesti COVID-19 i hripavac zaprimljeni i priznati računi u ukupnom iznosu od 73.437,73 eura. Prema podacima u glavnoj knjizi Zavoda, potraživanja Zavoda od HZZO-a za provedenu specijalističko-dijagnostičku zdravstvenu zaštitu početkom 2023. iznose 92.192,72 eura, tijekom 2023. Zavod je HZZO-u ispostavio račune za obavljene usluge u ukupnom iznosu od 513.480,20 eura (od čega za obvezno i dopunsko osiguranje, testiranje na bolesti COVID-19 i hripavac u ukupnom iznosu od 505.911,92 eura te za inozemne osiguranike u iznosu od 7.568,28 eura), HZZO je Zavodu doznačio sredstva u iznosu od 514.823,45 eura te koncem 2023. potraživanja od HZZO-a iznose 90.849,47 eura. Podaci o ispostavljenim računima HZZO-u u glavnoj knjizi Zavoda razlikuju se od podataka utvrđenih Zapisnikom za 1.733,69 eura. Prema obrazloženju odgovorne osobe u Zavodu, do razlike je došlo zbog vremenskog razmaka u priznavanju računa od strane HZZO-a.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.484.951,77 eura, što je 333.924,37 eura ili 15,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije su povećani rashodi za zaposlene za 229.351,15 eura ili 17,4 % zbog porasta osnovice za obračun plaće u travnju i listopadu 2023. i koeficijentata složenosti radnog mjesta u ožujku i svibnju 2023. za određena radna mjesta te isplate privremenog dodatka na plaću od lipnja 2023. na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23) iz lipnja 2023.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.320.325,94	1.549.677,09	117,4
2.	Materijalni rashodi	684.102,01	747.234,77	109,2
3.	Financijski rashodi	2.080,57	2.510,66	120,7
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	7.223,52	0,00	-
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	137.295,36	185.529,25	135,1
	Ukupni rashodi	2.151.027,40	2.484.951,77	115,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	3.286.122,48	2.584.766,70	78,7
	Višak prihoda	1.135.095,08	99.814,93	8,8

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 1.549.677,09 eura ili 62,4 % te materijalne rashode u iznosu od 747.234,77 eura ili 30,1 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.549.677,09 eura. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 1.284.744,16 eura (za redovan rad u iznosu od 1.150.748,69 eura, za posebne uvjete rada u iznosu od 108.073,33 eura te za prekovremeni rad u iznosu od 25.922,14 eura, od čega je iznos od 13.767,49 eura evidentiran u okviru brutoplaće za redovan rad), doprinose na plaće u iznosu od 211.705,56 eura te druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, otpremnine, dar u naravi, naknada za godišnji odmor, potpore, dar za djecu, božićnica) u iznosu od 53.227,37 eura. Plaće se obračunavaju u okviru Centraliziranog obračuna plaća (COP).

U okviru rashoda za brutoplaće za redovan rad evidentirana je naknada za pripravnost u iznosu od 41.293,10 eura. Naknadu je ostvarilo četvero liječnika specijalista epidemiologije kojima je obračunana pripravnost za 4 000 sati radnim danima i 2 760 sati neradnim danima. Nadalje, evidentiran je privremeni dodatak na plaću na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske iz lipnja 2023. u iznosu od 35.952,02 eura te po pravomoćnoj sudskoj presudi razlika plaće zbog neuvećanja osnovice za 6,0 % u 2016. u iznosu od 1.680,36 eura.

U okviru plaća za posebne uvjete rada, evidentirani su i rashodi za dodatak za posebne uvjete rada u visini od 23,0 %. Navedeni dodatak utvrđen je odredbama članka 21. Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja te ga je ostvarilo pet zaposlenica u Službi za mikrobiologiju i nakon proglašenja prestanka epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 (Odluka Vlade Republike Hrvatske od 11. svibnja 2023.). Također, evidentirani su rashodi u iznosu od 622,81 euro koji se odnose na posebnu nagradu u visini od 10,0 % osnovne plaće zaposlenika, a koju je ostvarilo 19 zaposlenika za rad s oboljelima od bolesti COVID-19.

Prema evidenciji prekovremenog rada za 2023., utvrđeno je da je 31 zaposlenik ostvario ukupno 1 181,50 prekovremenih sati rada.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 747.234,77 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 338.373,30 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 313.444,70 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 49.704,32 eura (od čega se na naknade za prijevoz i odvojeni život odnosi 40.661,15 eura, stručno usavršavanje zaposlenika 5.819,98 eura i za službena putovanja 3.223,19 eura) te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 45.712,45 eura.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 108.546,54 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 70.019,73 eura te rashodi za druge usluge u iznosu od 62.175,86 eura (najvećim dijelom za refundaciju troškova režija i tehničkog osoblja drugim ustanovama u iznosu od 29.619,15 eura te za grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 14.052,61 euro).

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne usluge odnose se na rashode za provođenje usluge monitoringa okoliša u blizini centralne plinske stanice (s izvoditeljima usluga zaključeni su dvogodišnji ugovori za provođenje usluga mjerenja imisije i radioaktivnosti u zraku, monitoring poljoprivrednih tala i šumskog ekosustava te određivanje koncentracije ukupne žive u organima životinja) u iznosu od 62.737,56 eura i rashode za naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 35.652,35 eura. Ugovori o djelu najvećim dijelom zaključeni su za pružanje zdravstvenih usluga vanjskih izvršitelja za rad u djelatnostima u kojima nedostaju liječnici (za koje ostvareni rashodi iznose 16.006,51 euro) te za održavanje edukacija i predavanja u okviru projekta Trening životnih vještina za prevenciju ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama kod djece i mladih (za koje ostvareni rashodi iznose 6.460,33 eura).

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnose se na održavanje laboratorijske opreme u iznosu od 35.596,36 eura, uredske opreme u iznosu od 23.343,01 euro te prijevoznih sredstava u iznosu od 11.080,36 eura.

Rashodi za materijal i energiju odnose se na materijal i sirovine (medicinski i laboratorijski potrošni materijal te cjepiva koja Zavod sam nabavlja) u iznosu od 253.466,32 eura, energiju u iznosu od 31.366,13 eura, uredski materijal u iznosu od 19.697,62 eura, sitni inventar i auto gume u iznosu od 4.996,87 eura te službenu, radnu i zaštitnu odjeću i obuću u iznosu od 3.917,76 eura.

Zavod je tijekom 2023. i u prijašnjim razdobljima od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo primio besplatne zalihe cjepiva koje služe za obavljanje djelatnosti i za preraspodjelu drugim zdravstvenim ustanovama (ordinacijama opće medicine, pedijatrijskim ordinacijama i drugima). Naručivanje i praćenje kretanja cjepiva obavlja se preko Centralnog mjesta za zaprimanje, distribuciju i praćenje lagera cjepiva Republike Hrvatske (eCEZDLIH). Prema Planu imunizacije za tekuću godinu, kvartalno se naručuju cjepiva od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te se vodi pomoćna evidencija narudžbi, distribucije, roka trajanja i utroška cjepiva, s podacima o količinama, ali bez navedenih cijena (vrijednosti). Kontrolu i nadzor nad distribucijom i potrošnjom svih obveznih cjepiva provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo, na temelju mjesečnih izvješća, koja je Zavod u 2023. sastavio i dostavio Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Prema navedenim izvješćima o potrošnji cjepiva u 2023. (osim cjepiva protiv bolesti COVID-19), početno stanje cjepiva na zalihi je 4 725 doza, primljena je 16 601 doza, utrošene su (distribucijom krajnjim cjepiteljima i u Zavodu) 17 943 doze, otpisane su 394 doze te se koncem 2023. na stanju zaliha nalazi 2 989 doza raznovrsnih cjepiva.

Prema podacima Zavoda o potrošnji cjepiva protiv bolesti COVID-19, početno stanje cjepiva na zalihi je 32 010 doza, primljeno je 6 820 doza, utrošeno je 906 doza, rashodovane su (rasap, istek roka trajanja) 18 542 doze te se koncem 2023. na stanju zaliha nalaze 19 382 doze. Cjepiva protiv bolesti COVID-19 nabavila je Republika Hrvatska temeljem sporazuma zaključenih s Europskom komisijom, a Hrvatski zavod za javno zdravstvo distribuira cjepiva prema udjelu broja stanovnika po županijama. Prema podacima Zavoda, u 2021. utrošeno je 87,6 % zaprimljenih doza cjepiva protiv bolesti COVID-19, u 2022. ukupno 27,6 %, a u 2023. ukupno 13,3 % zaprimljenih doza. Na smanjenje utroška zaprimljenih doza cjepiva utjecao je pad interesa za cijepljenjem, osobito nakon Odluke Vlade Republike Hrvatske iz svibnja 2023. o proglašenju prestanka epidemije bolesti COVID-19.

Redistribuciju viška cjepiva organizira i koordinira Hrvatski zavod za javno zdravstvo. U 2023. i u prijašnjim razdobljima, za promet zaliha cjepiva koje Zavod besplatno dobiva od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te koristi za obavljanje djelatnosti i distribuciju drugima, Zavod vodi pomoćnu evidenciju o primljenim i utrošenim količinama/dozama cjepiva. Uz dostavu cjepiva Zavod ne dobiva podatke o njihovim vrijednostima od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo zbog čega vrijednost zaliha nije evidentirana u poslovnim knjigama.

U okviru drugih nespomenutih rashoda poslovanja koji su ostvareni u iznosu od 45.712,45 eura vrijednosno značajniji su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 12.224,65 eura te rashodi za naknade za rad Upravnog vijeća u iznosu od 9.510,35 eura. Prema odredbama Statuta, visinu naknade za rad članova Upravnog vijeća utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo. U skladu s navedenim, naknade su isplaćivane na temelju Odluke o utvrđivanju visine naknade za rad predsjednika i članova Upravnog vijeća zdravstvene ustanove koju je Ministar zdravstva donio u rujnu 2004. Naknada za rad predsjednika utvrđena je u netoiznosu od 900,00 kn (119,45 eura) te člana Upravnog vijeća u netoiznosu od 700,00 kn (92,90 eura). Naknade su isplaćivane mjesečno.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 185.529,25 eura odnose se na rashode za nabavu laboratorijske i medicinske opreme u iznosu od 119.512,72 eura, za dodatna ulaganja na postojećem sustavu hlađenja zgrade Zavoda u iznosu od 59.378,17 eura te nabavu licenci, računala i računalne opreme i opreme za hlađenje u iznosu od 6.638,36 eura.

Višak prihoda nad rashodima za 2023. iznosi 99.814,93 eura. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.676.217,68 eura (višak prihoda iz 2022. u iznosu od 1.135.095,08 eura i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 541.122,60 eura) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.776.032,61 euro. Prvim izmjenama Financijskog plana za 2024. (donesenim u lipnju 2024.) planiran je njegov utrošak u cijelosti do konca godine.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 4.748.132,30 eura.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	2.156.468,72	2.247.280,01	104,2
1.1.	Građevinski objekti	1.917.299,32	1.888.532,09	98,5
1.2.	Postrojenja i oprema	215.056,23	339.150,60	157,7
1.3.	Prijevozna sredstva	21.697,70	17.129,76	78,9
1.4.	Druga nefinancijska imovina	2.415,47	2.467,56	102,2
2.	Financijska imovina	2.168.745,54	2.500.852,29	115,3
2.1.	Novčana sredstva	112.379,32	161.692,01	143,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	1.482,66	13.742,16	926,9
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	8.308,44	8.308,45	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.046.254,26	2.317.084,49	113,2
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	320,86	25,18	7,8
	Ukupno imovina	4.325.214,26	4.748.132,30	109,8
3.	Obveze	144.607,46	415.442,61	287,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	136.473,29	258.703,15	189,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	8.134,17	156.739,46	1 926,9
4.	Vlastiti izvori	4.180.606,80	4.332.689,69	103,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	4.325.214,26	4.748.132,30	109,8
	Izvanbilančni zapisi	72.454,03	134.397,80	185,5

Vrijednost imovine koncem 2023. veća je za 422.918,04 eura ili 9,8 % u odnosu na početak godine. Vrijednost financijske imovine koncem 2023. veća je za 332.106,75 eura ili 15,3 % zbog povećanja potraživanja za prihode poslovanja, a vrijednost nefinancijske imovine za 90.811,29 eura ili 4,2 % zbog povećanja vrijednosti postrojenja i opreme.

Vrijednost građevinskih objekata koncem 2023. manja je u odnosu na početak godine za 28.767,23 eura ili 1,5 % zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom odnosi se na vrijednost medicinske i laboratorijske opreme u iznosu od 216.697,36 eura koja je u odnosu na početak godine veća za 69.247,90 eura ili 5,8 %. Tijekom 2023. nabavljena je navedena oprema u vrijednosti od 119.512,72 eura koja je najvećim dijelom u iznosu od 119.409,00 eura financirana iz vlastitih sredstava. Vrijednosno značajnija oprema nabavljena navedenim sredstvima odnosi se na sustav ionske kromatografije za određivanje otopljenih aniona i kationa u vodama u vrijednosti od 60.126,00 eura i automatizirani sustav za bojanje po Gramu u vrijednosti od 20.618,75 eura. Na temelju Odluke Upravnog vijeća, a na prijedlog Središnjeg povjerenstva za popis imovine i obveza za 2022., u 2023. iz poslovnih knjiga isknjižena je laboratorijska oprema nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti jednakog iznosa od 50.264,82 eura.

Ukupna potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 2.331.928,41 euro i veća su za 282.794,05 eura ili 13,8 % u odnosu na početak godine (najvećim dijelom zbog povećanja potraživanja za vlastite i namjenske prihode uplaćene u proračun Županije za 306.952,80 eura ili 18,1 %). Proveden je ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 1.076,58 eura te ukupna potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 2.330.851,83 eura. Vrijednosno značajnija potraživanja (prije ispravka vrijednosti) odnose se na sredstva za vlastite i namjenske prihode uplaćene u proračun Županije u iznosu od 2.003.021,39 eura, potraživanja za prihode od HZZO-a u iznosu od 167.802,88 eura i potraživanja za prihode od pruženih usluga u iznosu od 147.336,80 eura. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., dospjela potraživanja prije ispravka vrijednosti iznose 57.004,12 eura i čine 2,4 % ukupnih potraživanja. Najvećim dijelom odnose se na potraživanja od HZZO-a u iznosu od 42.206,63 eura koja su naplaćena do sredine veljače 2024. Zavod je za naplatu preostalog iznosa dospjelih potraživanja, koja se odnose na potraživanja za prihode od pruženih usluga, tijekom 2023. upućivao opomene i izvode otvorenih stavki.

Koncem 2023. obveze su iskazane u iznosu od 415.442,61 euro i veće su za 270.835,15 eura ili 187,3 % u odnosu na stanje početkom godine, najvećim dijelom zbog povećanja obveza za nabavu nefinancijske imovine za 148.605,29 eura i obveza za materijalne rashode za 106.761,40 eura. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 258.703,15 eura i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 156.739,46 eura. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., koncem 2023. nije bilo dospjelih obveza.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2023. iskazani u iznosu od 134.397,80 eura, a odnose se na dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i bankarske garancije).

Programi i projekti financirani u 2023.

Zavod je u 2023. provodio program Zajedno protiv ovisnosti i projekt Trening životnih vještina za prevenciju ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama kod djece i mladih, financirane iz državnog proračuna, za koje je ostvario prihode od pomoći u ukupnom iznosu od 107.505,48 eura te dva projekta u okviru Nacionalnog programa oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (Centralno financiranje specijalizacija), financirana iz Mehanizma za oporavak i otpornost, za koje je ostvario prihode od pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije u ukupnom iznosu od 53.477,29 eura. Također, kao partner u projektu sudjelovao je u provedbi dva projekta (Volonter penzioner i Zdravi, aktivni i online) financiranih iz Europskog socijalnog fonda, za koje je ostvario prihode od pomoći u ukupnom iznosu od 9.799,77 eura.

– Program i projekt financirani iz državnog proračuna

Program Zajedno protiv ovisnosti prijavljen je na natječaj koji je objavilo Ministarstvo zdravstva za prijavu programa zdravstvenih organizacija u suradnji s udrugama u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. Cilj programa je provedba aktivnosti koje su usmjerene prevenciji i smanjenju zlouporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti te prevenciji zdravstvenih problema uzrokovanih zlouporabom sredstava ovisnosti (droge, alkohol, lijekovi, nikotin, kocka i drugo), kao i ranom otkrivanju te liječenju i rehabilitaciji bolesti ovisnosti.

Navedeno Ministarstvo donijelo je Odluku o raspodjeli financijskih sredstava te zaključilo Ugovor o dodjeli financijskih sredstava u ožujku 2023. Prema navedenom Ugovoru, Zavodu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 29.199,02 eura, a razdoblje provedbe programa je od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. Partner Zavodu u programu je Klub liječenih alkoholičara „Centar“ Koprivnica s kojim je zaključen Sporazum o partnerstvu. Odobrena bespovratna sredstva Ministarstvo zdravstva doznačilo je u svibnju 2023. U studenome 2023. Zavodu je odobrena preraspodjela financijskih sredstava unutar proračuna programa. Rashodi za navedeni program ostvareni su u iznosu od 29.199,02 eura, od čega 28.799,02 eura za rashode poslovanja i 400,00 eura za nabavu opreme. Program je završen u ugovorenom roku te je u siječnju 2024. sastavljeno završno Izvješće o izvršenju programa. Glavne aktivnosti bile su održavanje seminara, predavanja, radionica, obavljanje psihosocijalnih tretmana te savjetodavni rad. Ciljevi programa su ostvareni.

Projekt Trening životnih vještina za prevenciju ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama kod djece i mladih prijavljen je na natječaj koji je objavilo Ministarstvo zdravstva za prijavu projekata zdravstvenih organizacija u suradnji s udrugama u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama za 2022. Cilj projekta je osnažiti djecu i mlade kroz kontinuirani trening životnih vještina u osnovnim školama, osnažiti njihove roditelje, djelatnike u odgojno-obrazovnim i zdravstvenim ustanovama radi smanjenja rizičnih ponašanja koja mogu voditi prema ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama. Navedeno Ministarstvo donijelo je Odluku o raspodjeli financijskih sredstava te zaključilo Ugovor o dodjeli financijskih sredstava u prosincu 2022. Prema navedenom Ugovoru, Zavodu su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 590.000,00 kn (78.306,46 eura), a razdoblje provedbe projekta je od 16. prosinca 2022. do 15. prosinca 2023. U kolovozu 2023. zaključen je Dodatak Ugovoru radi preraspodjele dijela sredstava, a u studenome 2023. Zavodu je odobrena nova preraspodjela financijskih sredstava unutar proračuna projekta. Projektni partner Zavodu je Klub liječenih alkoholičara „Centar“ Koprivnica s kojim je zaključen Sporazum o partnerstvu. Odobrena bespovratna sredstva Ministarstvo zdravstva doznačilo je u veljači 2023. Rashodi za navedeni projekt ostvareni su u iznosu od 78.306,46 eura, od čega 74.905,59 eura za rashode poslovanja i 3.400,87 eura za nabavu nefinancijske imovine. Projekt je završen u ugovorenom roku te je u siječnju 2024. sastavljeno završno Izvješće o izvršenju projekta. Glavne aktivnosti bile su edukacija odgojno-obrazovnih i zdravstvenih djelatnika u cilju prevencije i ranog prepoznavanja rizičnih ponašanja u djece i mladih koje mogu voditi prema ovisnosti, psihološko savjetovanje djece, mladih i roditelja te održavanje radionica. Ciljevi projekta su ostvareni.

– Projekti financirani iz sredstava Europske unije

Zavod je u 2023., kao nositelj projekta, sudjelovao u provođenju dva projekta financirana iz Mehanizma za oporavak i otpornost ukupne vrijednosti projekata od 243.968,94 eura te, kao partner u projektu, u provođenju dva projekta financirana iz Europskog socijalnog fonda ukupne vrijednosti projekata od 295.210,59 eura.

U okviru Nacionalnog programa oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (Centralno financiranje specijalizacija) Zavod je u 2023. provodio projekt Specijalizacija iz epidemiologije i projekt Specijalizacija iz kliničke mikrobiologije, kojima je omogućeno specijalističko usavršavanje dva doktora medicine. Projekti su prijavljeni na Ograničeni poziv na dodjelu bespovratnih sredstava Centralno financiranje specijalizacija, koji je u rujnu 2022. objavilo Ministarstvo zdravstva.

Cilj poziva je omogućiti specijalističko usavršavanje zdravstvenih djelatnika, doktora medicine na temeljnoj primarnoj razini zdravstvene zaštite te na području javnog zdravstva i na taj način ostvariti ravnomjernu i dostatnu popunjenost Mreže javne zdravstvene službe, kao i dostupnost zdravstvene zaštite svim hrvatskim građanima. Na temelju Plana specijalizacija za razdoblje od 2020. do 2024., koji je prihvatilo Ministarstvo zdravstva, Zavod je u travnju te listopada 2022. raspisao natječaj za prijam specijalizanata u djelatnosti epidemiologije, školske i adolescentne medicine te kliničke mikrobiologije. Za specijalizaciju u djelatnosti školske i adolescentne medicine nije bilo prijavljenih kandidata. Na temelju dobivenih rješenja Ministarstva zdravstva o odobrenju specijalizacija s izabranim specijalizantima u djelatnosti epidemiologije te kliničke mikrobiologije zaključeni su ugovori o radu na neodređeno vrijeme te ugovori o specijalizaciji kojima su utvrđena međusobna prava i obveze u vezi sa specijalizacijom.

Ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava za navedene projekte Zavod je s Ministarstvom zdravstva kao nadležnim tijelom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje kao posredničkim tijelom zaključio u srpnju 2023.

Ukupna vrijednost projekta Specijalizacija iz epidemiologije utvrđena je u iznosu od 125.223,72 eura, što su ujedno i ukupno prihvatljivi troškovi za koje se u cijelosti dodjeljuju bespovratna sredstva. Razdoblje provedbe projekta je od 21. rujna 2022. do 21. rujna 2026., a razdoblje prihvatljivosti izdataka od 1. veljače 2020. do 31. prosinca 2028. Zavod je u 2023. putem *online* sustava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (eNPOO) ispostavio dva zahtjeva za nadoknadu sredstava te su na temelju odobrenih troškova ostvareni prihodi u iznosu od 31.497,56 eura. Od početka provedbe projekta do konca 2023. ukupno su ostvareni rashodi u iznosu od 39.978,09 eura, od čega se na rashode u 2023. odnosi 31.934,80 eura.

Ukupna vrijednost projekta Specijalizacija iz kliničke mikrobiologije utvrđena je u iznosu od 118.745,22 eura, što su ujedno i ukupno prihvatljivi troškovi za koje se u cijelosti dodjeljuju bespovratna sredstva. Razdoblje provedbe projekta je od 28. prosinca 2022. do 28. prosinca 2027., a razdoblje prihvatljivosti izdataka od 1. veljače 2020. do 31. prosinca 2028. Zavod je u 2023. ispostavio dva zahtjeva za nadoknadu sredstava te su na temelju odobrenih troškova ostvareni prihodi u iznosu od 21.979,73 eura. Od početka provedbe projekta do konca 2023. rashodi su ostvareni u ukupnom iznosu od 30.201,61 euro, od čega se na rashode u 2023. odnosi 29.909,69 eura.

Projekt Volonter penzioner je prijavljen na Poziv na dostavu projektnih prijedloga Pridruži se – Aktivni u mirovini – Jačanje sposobnosti organizacije civilnog društva za unapređenje mogućnosti aktivnog sudjelovanja i socijalne uključenosti umirovljenika, koji je objavilo Ministarstvo rada i mirovinskog sustava u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritetne osi 4 Dobro upravljanje. Opći cilj projekta je jačanje organizacija civilnog društva u području aktivnog starenja i povećanja kvalitete života umirovljenika. Navedeno Ministarstvo donijelo je Odluku o financiranju projekta te s Gradskim društvom Crvenog križa Koprivnica, kao nositeljem projekta, zaključilo Ugovor o korištenju bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda u rujnu 2020. Zavod se, kao jedan od partnera u projektu, obvezao da će u okviru navedenog projekta kroz savjetovaništva razviti tri stručna istraživanja o problematici mentalnog zdravlja te tri stručna rada o stanju uhranjenosti umirovljenika. Nadalje, obvezao se korisnicima pružiti edukaciju o zdravim stilovima života, informacije o stanju uhranjenosti, postotku mišićnog i masnog tkiva, indeksu tjelesne mase, uključiti korisnike u organizirane tjelesne aktivnosti te ih voditi u promjeni navika i stila života. Ukupna vrijednost projekta je 1.984.964,46 kn (263.450,05 eura) koliko iznose i ukupni prihvatljivi troškovi i bespovratna sredstva.

Razdoblje provedbe projekta je 36 mjeseci odnosno od 19. listopada 2020. do 19. listopada 2023. Od početka provedbe projekta do konca 2023. Zavod je ostvario prihode i rashode u jednakom iznosu od 26.247,71 euro, od čega u 2023. u iznosu od 8.594,25 eura.

Projekt Zdravi, aktivni i online prijavljen je na Poziv na dostavu projektnih prijedloga Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza 2, koji je Ministarstvo zdravstva objavilo koncem 2020., a Odluku o financiranju projekta donijelo u svibnju 2022. Opći cilj projekta je povećanje znanja i svijesti o važnosti promocije zdravlja i prevencije bolesti na području Županije, a specifični cilj projekta je promicanje zdravih navika učenika osnovnih škola s područja Županije vezanih za zdravu prehranu i važnost kretanja, na moderan i inovativan način. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava zaključili su u svibnju 2022. Županija kao korisnik bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda u financijskom razdoblju 2014. – 2020. (u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali), Ministarstvo zdravstva kao posredničko tijelo 1 i Hrvatski zavod za zapošljavanje kao posredničko tijelo 2, dok je Zavod projektni partner. Prema navedenom Ugovoru, ukupna vrijednost projekta je 239.299,82 kn (31.760,54 eura) koliko iznose i ukupni prihvatljivi troškovi i bespovratna sredstva. Bespovratna sredstva osigurana su iz državnog proračuna (15,0 %) i iz Europskog socijalnog fonda (85,0 %). Razdoblje provedbe projekta započinje potpisom Ugovora te traje 18 mjeseci odnosno od 25. svibnja 2022. do 25. studenoga 2023. Za navedeni projekt Zavod je u 2023. ostvario prihode i rashode u jednakom iznosu od 1.205,52 eura. U studenome 2023. održana je završna konferencija projekta.

Javna nabava

Zavod je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) i drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave. Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura te radova do 66.360,00 eura uređeni su Pravilnicima o postupku jednostavne nabave roba, radova i usluga, koje je donijelo Upravno vijeće u lipnju 2022. te siječnju 2023. Pravilnici su objavljeni na mrežnim stranicama Zavoda.

Pravilnikom o postupku jednostavne nabave roba, radova i usluga je određeno da se postupci jednostavne nabave za predmete nabave procijenjene vrijednosti manje od 2.650,00 eura za robu, usluge i radove provode izravnim ugovaranjem s gospodarskim subjektom po vlastitom izboru izdavanjem narudžbenice/zaključenjem ugovora. Postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 2.650,00 eura, a manje od 26.540,00 eura za nabavu roba ili usluga odnosno manje od 66.360,00 eura za nabavu radova provode se dostavom poziva na dostavu ponuda najmanje trima gospodarskim subjektima. Poziv na dostavu ponuda šalje se gospodarskim subjektima elektroničkim putem, a može se objaviti na mrežnim stranicama Zavoda i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Rok za dostavu ponuda određuje se u pozivu na dostavu ponuda u svakom pojedinom postupku nabave ovisno o složenosti predmeta nabave i potrebama Zavoda. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda.

Plan nabave za 2023. donesen je u prosincu 2022. te šest izmjena i dopuna Plana nabave (siječanj, ožujak, travanj, kolovoz te dvije izmjene i dopune u listopadu 2023.). Planom nabave planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 395.700,00 eura (bez PDV-a), od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 21.900,00 eura, a jednostavne nabave 373.800,00 eura.

Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz listopada 2023., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 536.320,00 eura (bez PDV-a), što je 140.620,00 eura više u odnosu na Plan (planirana su veća ulaganja u nefinancijsku imovinu). Od toga se na vrijednost javne nabave odnosi 82.900,00 eura, a jednostavne nabave 453.420,00 eura. Plan nabave za 2023. i njegove izmjene i dopune te Registar ugovora i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske s propisanim podacima te na mrežnim stranicama Zavoda.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023., na temelju provedenog otvorenog postupka javne nabave zaključen je jedan ugovor za isporuku roba u iznosu od 60.126,00 eura bez PDV-a. Vrijednost jednostavne nabave iznosi 400.766,20 eura bez PDV-a, a odnosi se na nabavu roba u iznosu od 318.161,36 eura, radova u iznosu od 54.586,57 eura te usluga u iznosu od 28.018,27 eura.

Zavod je na mrežnim stranicama objavio obavijest u kojoj navodi da ne postoje gospodarski subjekti s kojima je predstavnik naručitelja u sukobu interesa.

Revizijskim postupcima provjerena su dva postupka javne nabave za koja su zaključeni ugovori o nabavi roba u vrijednosti od 338.445,73 eura bez PDV-a (jedan postupak je proveden i ugovor je zaključen u 2022.), od čega jedan ugovor za nabavu medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala u vrijednosti od 278.319,73 eura, a drugi za nabavu laboratorijske opreme u vrijednosti od 60.126,00 eura. Pregledani postupci javne nabave provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, revizijskim postupcima provjereno je devet postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi roba u vrijednosti od 144.996,27 eura bez PDV-a (od čega pet ugovora za nabavu medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala u vrijednosti od 97.953,26 eura, dva za nabavu laboratorijske opreme u vrijednosti od 24.588,39 eura i jedan za nabavu cjepiva u vrijednosti od 22.454,62 eura) te radova u vrijednosti od 48.770,57 eura bez PDV-a. Postupci jednostavne nabave provedeni su prema odredbama Pravilnika o postupku jednostavne nabave roba, radova i usluga.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 13. svibnja 2024. do 10. veljače 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga iz prethodne revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Zavoda.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 139. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o ustanovama
3. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
4. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23)
5. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21 i 23/23)
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 13. (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
9. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
10. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
11. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)
12. Zakon o porezu na dohodak

13. Zakon o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23 i 114/23)
14. Zakon o javnoj nabavi
15. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
16. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
17. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23)
19. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22, 99/22, 26/23, 43/23, 104/23 i 155/23)
20. Odluka o materijalnim i nematerijalnim pravima, drugim naknadama te visini osnovice za obračun plaće službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 23/22)
21. Odluka o primjeni prava iz Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nakon isteka produžene primjene za zaposlenike u sustavu zdravstva (Narodne novine 68/23)
22. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23)
23. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23)
24. Statut
25. Pravilnik o postupku jednostavne nabave roba, radova i usluga.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz Financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Zavoda. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Zavoda te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga iz prošle revizije koja je obavljena za 2007.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, programi i projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propust koji se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje te rashode za zaposlene.

1. Planiranje

1.1. Zavod je donio Financijski plan za 2023., njegove izmjene i dopune te Plan rada i razvoja Zavoda za razdoblje od 2023. do 2025.

Tijekom 2023. rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja laboratorijske i uredske opreme te prijevoznih sredstava ostvareni su u ukupnom iznosu od 70.019,73 eura. Zavod nije donio godišnji plan tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme za 2023. Plan treba sastaviti prema vrsti i lokaciji radova i usluga, izvorima financiranja te određivanju prioriteta sa svrhom jednakog razvijanja pojedinih odjela uzimajući u obzir postojeće stanje po odjelima, opremljenost odjela te ulaganja u prethodnim godinama i treba biti usklađen s financijskim planom. Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, operativni ciljevi sadržani su u operativnim planovima (godišnji plan rada, plan nabave, plan zapošljavanja, plan investicija, plan tekućeg i investicijskog održavanja, plan provedbe projekata i slično) u kojima su utvrđeni resursi za njihovu realizaciju.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje godišnjeg (operativnog) plana tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme, kojim treba utvrditi potrebna financijska sredstva za održavanje, izvore sredstava, lokaciju objekata i opreme, podatke o postojećem stanju, opremljenosti, prethodnim ulaganjima te prioritetima ulaganja.

1.2. Zavod prihvaća preporuku donošenja godišnjeg (operativnog) plana tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Zavod je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja te popis imovine i obveza. Ustrojavanje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja te popisivanje imovine i obveza je za 2023. i 2024. bilo regulirano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do konca 2023. Koncem prosinca 2023. stupio je na snagu Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23 i 154/24), čije se odredbe u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuju od siječnja 2025. Slijedom navedenog, ustrojavanje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja te popisivanje imovine je od 2025. uređeno odredbama navedenog Pravilnika koji je stupio na snagu koncem 2023.

– Poslovne knjige

Zavod je ustrojio glavnu knjigu na način da analitički računi iz glavne knjige sadrže brojčanu oznaku analitičkog računa, međutim ne sadrže naziv računa te opis sadržaja poslovnog događaja, čime je otežan postupak kontrole podataka unesenih u glavnu knjigu odnosno praćenje ili povezivanje evidentiranih događaja. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, a člankom 6., stavkom 3. navedenog Pravilnika utvrđeno je da je glavna knjiga sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je stupio na snagu koncem prosinca 2023., poslovne knjige su skup evidencija kojima se osiguravaju podaci i informacije o poslovanju obveznika primjene proračunskog računovodstva, a vode se po načelu urednosti i ažurnosti. Prema odredbama članka 11., stavka 7. navedenog Pravilnika, izvadak za pojedini analitički račun iz glavne knjige mora sadržavati, između ostalog, naziv analitičkog računa te opis sadržaja poslovnog događaja.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati na analitičkim računima glavne knjige koji sadrže naziv analitičkog računa i opis sadržaja poslovnog događaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Podaci o građevinskim (poslovnim) objektima u vlasništvu Zavoda evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu usklađeni s podacima u zemljišnim knjigama. U poslovnim knjigama evidentirani su građevinski objekti nabavne vrijednosti od 2.509.110,07 eura i sadašnje vrijednosti od 1.888.532,09 eura. Revizijom je utvrđeno da je u okviru navedene imovine evidentirana i iskazana poslovna zgrada nabavne vrijednosti od 438.986,12 eura i sadašnje vrijednosti od 167.564,44 eura koja je prethodnih godina bila vlasništvo Zavoda i u kojoj je obavljao djelatnost. Prema Rješenju Općinskog suda u Koprivnici iz 2007. i zemljišnim knjigama navedena poslovna zgrada više nije vlasništvo Zavoda, nego Županije i druge zdravstvene ustanove. Odredbom članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Tijekom obavljanja revizije (lipanj 2024.) Zavod je navedenu tuđu imovinu isknjižio iz svojih poslovnih knjiga.

U poslovnim knjigama pojedini prihodi u ukupnom iznosu od 134.338,23 eura nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvareni od HZZO-a u iznosu od 112.504,06 eura evidentirani su u okviru prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, a prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvareni od drugih osiguravajućih kuća u iznosu od 19.579,17 eura i prihodi od participacija u iznosu od 2.255,00 eura u okviru prihoda od pruženih usluga. Navedene prihode trebalo je evidentirati u okviru podskupine 652 – Prihodi po posebnim propisima.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i primitke i rashode i izdatke. U 2024. Zavod navedene prihode evidentira na propisanim računima Računskog plana.

U glavnoj knjizi u okviru rashoda za materijal i sirovine evidentirani su rashodi za medicinski i laboratorijski potrošni materijal (laboratorijska plastika, dijagnostička sredstva, jednokratni nekemijski medicinski potrošni materijal i hematološki potrošni materijal) te cjepiva koja Zavod sam nabavlja u iznosu od 253.466,32 eura. Zavod nabavu i utrošak medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala za obavljanje djelatnosti ne evidentira u glavnoj knjizi na analitičkim računima zaliha za obavljanje djelatnosti. Rashode za utrošak medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala evidentira u glavnoj knjizi u trenutku nabave prema ulaznim računima dobavljača, a ne u trenutku stvarnog utroška po službama (mjestima troška). Zavod je uspostavio analitičku evidenciju zaliha po vrsti, količini i vrijednosti na način da se evidentira nabava (ulaz) zaliha tijekom godine te utrošak (izlaz) na koncu tromjesečja neovisno o trenutku stvarnog utroška. Zbog navedenog načina evidentiranja utroška u analitičkoj evidenciji zaliha na koncu godine Zavod nema iskazano stanje zaliha. S obzirom na to da nije uspostavljen sustav praćenja stvarnog utroška medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala te da koncem 2023. nije obavljen popis zaliha, onemogućena je kontrola utroška i ne može se potvrditi je li dio zaliha ostao neutrošen, odnosno jesu li evidentirani stvarni rashodi ili je trebalo obaviti korekciju rashoda za neutrošeni medicinski i laboratorijski potrošni materijal.

Odredbama članaka 18. i 29. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da je kratkotrajna nefinancijska imovina namijenjena obavljanju djelatnosti ili daljnjoj prodaji u roku kraćem od godinu dana, a skupina računa 06 – Proizvedena kratkotrajna imovina sadrži, između ostalog, zalihe za obavljanje djelatnosti. Prema odredbama članka 7. navedenog Pravilnika, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Iz navedenog proizlazi da u analitičko knjigovodstvo treba točno evidentirati poslovne promjene koje se odnose na nabavu i utrošak medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala. Prema odredbi članka 14., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je stupio na snagu koncem 2023., analitičke knjigovodstvene evidencije organizirane su kao analitička knjigovodstva, a zbroj dugovnog i potražnog prometa na svim analitičkim računima pomoćne poslovne knjige mora biti jednak prometu na odgovarajućem računu glavne knjige.

Odredbama članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja. Modificirano računovodstveno načelo nastanka događaja, između ostalog, znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, a rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku nabave i u visini njene nabavne vrijednosti. Iznimno, u djelatnosti zdravstva te u obavljanju vlastite trgovačke i proizvođačke djelatnosti, rashodi za kratkotrajnu nefinancijsku imovinu iskazuju se u trenutku stvarnog utroška, odnosno prodaje.

Odredbom članka 14., stavka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je stupio na snagu koncem 2023., propisano je kako se smanjenje zaliha kratkotrajne nefinancijske imovine evidentira na temelju izdatnice u trenutku utroška, odnosno prodaje te imovine, a najkasnije na kraju svakog izvještajnog razdoblja u kojem je potrošena, odnosno prodana. Odredbama članka 110. navedenog Pravilnika propisano je da se u djelatnosti zdravstva i u obavljanju vlastite trgovačke i proizvođačke djelatnosti rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju i iskazuju kao rashodi u trenutku utroška i prodaje.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju zaliha na način da točno prikazuje stanje zaliha odnosno da se smanjenje zaliha evidentira u trenutku stvarnog utroška u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže u glavnoj knjizi evidentirati zalihe medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala te rashode za njihov utrošak u trenutku stvarne potrošnje ili najkasnije na kraju svakog izvještajnog razdoblja u kojem je spomenuta imovina potrošena, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2023. evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 134.397,80 eura, a odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 122.032,25 eura te primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 12.365,55 eura. Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku nisu evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima, iako je Zavod koncem 2023. bio tuženik u dva sudska spora u kojima tužitelji (zaposlenici) potražuju isplatu razlike u plaći za prethodna razdoblja. Procjena financijskog učinka koji može proisteći iz sudskih sporova kao obveza nije obavljena.

Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do konca 2023., izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi. Prema odredbama članka 109. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi od 30. prosinca 2023. na isti je način propisano evidentiranje izvanbilančnih zapisa.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku te ih u poslovnim knjigama evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem koncem 2023. te je Središnje povjerenstvo za popis sastavilo Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza na dan 31. prosinca 2023. Popisana je nefinancijska imovina, novčana sredstva, potraživanja, obveze te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Popisom nisu utvrđeni viškovi i manjkovi, odnosno prema popisnim listama, stanje utvrđeno popisom jednako je knjigovodstvenom stanju. Predložen je rashod neispravnih, dotrajalih i oštećenih osnovnih sredstava i sitnog inventara ukupne sadašnje vrijednosti od 34,22 eura te otpis nenaplativog potraživanja u iznosu od 1.076,61 euro.

U siječnju 2024. Ravnateljica je donijela Odluku o prihvaćanju navedenog Izvještaja.

Revizijom je utvrđeno da je popisom obuhvaćen (i evidentiran u poslovnim knjigama) poslovni prostor sadašnje vrijednosti od 167.564,44 eura koji je prema Rješenju Općinskog suda u Koprivnici iz 2007. i zemljišnim knjigama u vlasništvu Županije i druge zdravstvene ustanove te koji je u 2024. isknižen iz poslovnih knjiga Zavoda.

Također, uz Izvještaj o obavljenom popisu priložena je Obavijest Središnjeg klirinškog depozitarnog društva o stanju računa Zavoda koncem 2023., prema kojoj Zavod ima 154 dionice poslovne banke nominalne vrijednosti od 8.470,00 eura, a prema podacima iz poslovnih knjiga njihova vrijednost iznosi 8.175,73 eura. U navedenom Izvještaju nije obrazloženo na što se odnosi razlika u vrijednosti.

Popisom nisu obuhvaćene zalihe medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala. Nadalje, nisu popisana potraživanja za više plaćeni PDV i za naknade koje se refundiraju, a koja prema podacima iz poslovnih knjiga iznose 13.742,16 eura. Iz navedenog proizlazi da popis imovine i obveza nije cjelovit te stanje evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima nije usklađeno sa stvarnim stanjem.

Odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance.

Obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz prosinca 2015., uređena je metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci te procedure svih faza provedbe popisa.

Postupanje kod provođenja popisa imovine i obveza uređeno je odredbama članaka od 221. do 229. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je na snazi od 30. prosinca 2023.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

2.2. *Zavod u Očitovanju navodi da od 1. siječnja 2025. financijsko poslovanje vezano za glavnu knjigu evidentira u sustavu Riznice Koprivničko-križevačke županije.*

U vezi s nalogom koji se odnosi na evidentiranje poslovnih događaja na analitičkim računima glavne knjige koji sadrže naziv analitičkog računa i opis sadržaja poslovnog događaja, Zavod navodi da je u prethodno korištenom programskom rješenju redni broj u knjigama ulaznih i izlaznih računa jednak rednom broju temeljnice u glavnoj knjizi, partner je naveden u knjigama ulaznih i izlaznih računa i glavnoj knjizi, a podaci o poslovnom događaju opisani su u rubrici „Opis” u knjizi ulaznih i izlaznih računa i temeljnici kao broj računa. Ovisno o količini podataka postoje različite varijante ispisa koji se ispisuju prema potrebi. Nadalje, obrazlaže kako dodatni opis poslovnog događaja nije upisivan, osim ako je bilo nešto izvan redovnih poslovnih događaja, upravo iz razloga količine podataka koji su vidljivi na pojedinim ispisima. Navodi kako će u novom programskom rješenju od 1. siječnja 2025. sve poslovne događaje evidentirati u skladu s člankom 11., stavkom 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s nalogom koji se odnosi na evidentiranje u glavnoj knjizi rashoda za utrošak medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala za obavljanje djelatnosti u trenutku stvarne potrošnje ili najkasnije na kraju svakog izvještajnog razdoblja u kojem je spomenuta imovina potrošena, u Očitovanju Zavod obrazlaže da vodi materijalno knjigovodstvo po vrsti, količini i vrijednosti za sve artikle s ulaznih računa, ali nisu evidentirani u glavnoj knjizi jer je smatrao da je materijal kada je dostavljen na radilište, samim time i utrošen. Nadalje, navodi da su popisom imovine i obveza na dan 31. prosinca 2024. obuhvaćene i zalihe medicinskog i laboratorijskog potrošnog materijala te lijekova, da je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija zaliha materijala, proizvoda i roba po vrsti, količini i vrijednosti te da je vrijednost zaliha materijala za obavljanje djelatnosti evidentirana u poslovnim knjigama s 31. prosinca 2024. u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s nalogom da se utvrde potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku te evidentiraju u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa, u Očitovanju Zavod navodi da je utvrdio potencijalne obveze po osnovi dva sudska spora u tijeku u iznosu od 27.846,71 euro te ih u poslovnim knjigama evidentirao u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s nalogom koji se odnosi na obavljanje popisa imovine i obveza, u Očitovanju Zavod navodi da je obavio cjeloviti popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2024. u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz prosinca 2015. i odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

3. Rashodi za zaposlene

- 3.1. U okviru rashoda za zaposlene, koji su ostvareni u iznosu od 1.549.677,09 eura, evidentirani su rashodi za brutoplaće za prekovremeni rad u iznosu od 25.922,14 eura. Prema evidenciji prekovremenog rada za 2023., utvrđeno je da je 31 zaposlenik ostvario ukupno 1 181,50 prekovremenih sati rada, od čega je jedna zaposlenica (liječnica specijalistica mikrobiologije u Službi za mikrobiologiju zaposlena na pola radnog vremena iz mirovine) ostvarila 500 sati prekovremenog rada, što je 320 sati više od zakonom propisanog ograničenja. Prema obrazloženju odgovorne osobe, navedena liječnica ostvarila je prekovremeni rad duži od zakonom propisanog ograničenja kako bi se osigurali dostupnost zdravstvene zaštite i funkcioniranje mikrobiološkog laboratorija uslijed manjka broja zaposlenih u Službi za mikrobiologiju.

Odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeke potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje. Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad sto osamdeset sati godišnje. Odredbom članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća radniku uvećati, između ostalog, za prekovremeni rad za 50,0 %.

Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati. Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna. Mjesečni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s 8 sati. Poslodavac je obvezan svakom radniku platiti prekovremeni rad. Ako radnik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

- 3.2. *U Očitovanju Zavod obrazlaže da je, radi osiguranja dostupnosti i kontinuiranog pružanja usluga specijalističko-dijagnostičke mikrobiološke zdravstvene zaštite svim pacijentima upućenima s primarne razine zdravstvene zaštite (liječnika obiteljske medicine) i sekundarne razine zdravstvene zaštite (bolničkih liječnika) te održivog funkcioniranja i organizacije rada u Službi za mikrobiologiju Zavoda, liječnica specijalistica mikrobiologije, na temelju iskazane potrebe poslodavca u tadašnjim uvjetima i potpisane Izjave o prekovremenom radu, obavljala poslove liječnika specijalista. Nadalje, navodi da se kontinuirano poduzimaju sve raspoložive radnje kako bi se u uobičajenim uvjetima rada organizirao rad liječnika specijalista mikrobiologije u zakonskim okvirima udovoljavajući svim potrebama pacijenata upućenih od nadležnih liječnika na mikrobiološku dijagnostiku uzročnika zaraznih bolesti.*